

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΣ)

Χρίστος Δούκας
Αντιπρόεδρος του ΠΙ

Οι Δ/τές ως προωθητές αλλαγών με κέντρο τη μάθηση

- Χαράσσουν τις κατευθύνσεις
- Σχεδιάσουν την εφαρμογή στη σχολική πραγματικότητα
- Αναπτύσσουν τις σχολικές κοινότητες

Γιατί η αλλαγή των ΠΣ;

- Δυσαρμονία μεταξύ της πραγματικότητας των σχολείων και του κόσμου της ζωής των μαθητών
- Το αίτημα της αλλαγής στα ΠΣ (Ανάλυση στο Σχέδιο για το «Νέο Σχολείο»)

Κατευθύνσεις αλλαγών του προγράμματος σπουδών

Ανάγκη για:

- ❖ Επικέντρωση των προγραμμάτων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης στα ουσιώδη της μάθησης- και στη σύνδεση των επιμέρους διδακτικών-μαθησιακών αντικειμένων
- ❖ Εστίαση των περιεχομένων της μάθησης σε κεντρικές, ενοποιητικές ιδέες/έννοιες/γεγονότα και διαδικασίες κλειδιά που έχουν αξία στην πραγματική ζωή και οι οποίες αναπτύσσονται και επεκτείνονται σε όλη τη διάρκεια της σχολικής εκπαίδευσης
- ❖ Ανάπτυξη των περιεχομένων της διδασκαλίας-μάθησης σε μορφωτικά αποτελέσματα/ενέργειες/δραστηριότητες για την απόκτηση μορφωτικών αξιών, γνώσεων και δεξιοτήτων.
- ❖ Καλλιέργεια θετικής στάσης για τη μάθηση
- ❖ Αξιοποίηση πολλαπλών μέσων διαμόρφωσης νοημάτων και επικοινωνίας (προφορικών, έντυπων, εικονικών, ψηφιακών και πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπιδράσεων)

Ανάγκη για ΠΣ με:

- ❖ Σαφήνεια στους στόχους, προσανατολισμένα στην εκπαιδευτική πράξη, ανοικτά στις συνεχείς εξελίξεις, συνεχώς ανανεούμενα και ευέλικτα ώστε να αναπροσαρμόζονται στις ανάγκες των μαθητών, και στη χρήση πολλαπλών πηγών.

Τα νέα ΠΣ-Οδηγοί επικεντρώνονται στο σχολείο-μάθηση

**Αυτό που επιδιώκεται (κεντρικό
επίπεδο)**

**Αυτό που Εφαρμόζεται
(Διδασκαλία, εκπαιδευτικοί)**

**Αυτό που τελικά επιτυγχάνεται
(Αποτελέσματα, μαθητές)**

6+1 Θέσεις για τα νέα ΠΣ

1. Κοινοί μορφωτικοί στόχοι
2. Σύνδεση μεταξύ των διδακτικών αντικειμένων
3. Διδακτικές-παιδαγωγικές προσεγγίσεις
4. Αξιολόγηση
5. Διδακτικά-Μαθησιακά πεδία
6. Οργάνωση σχολικού χρόνου

+1 θέση

**Διαδικασίες συνεχούς βελτίωσης των Προγραμμάτων
Σπουδών**

1. Κοινοί μορφωτικοί στόχοι-Αρχές σχεδιασμού

Γνωρίζοντας και Κατανοώντας: Κατανόηση βασικών εννοιών, διαδικασιών και γεγονότων.

Οι μαθητές μαθαίνουν:

- ❖ να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά εννοιών και διαδικασιών,
- ❖ να συνδέουν μιαν έννοια – ιδέα με άλλες συναφείς, μέσα από τη σύγκριση και τον εντοπισμό ομοιοτήτων και διαφορών,
- ❖ να μπορούν να δώσουν παραδείγματα που να αναφέρονται σε συγκεκριμένες έννοιες,
- ❖ να μπορούν να κατανοούν και να περιγράφουν γεγονότα,
- ❖ να μπορούν να κατανοούν και να αξιοποιούν διαδικασίες,

Διερευνώντας: Μύηση σε ερευνητικές διαδικασίες και διεργασίες.

Οι μαθητές μαθαίνουν:

- ❖ να διατυπώνουν ερωτήματα,
- ❖ να προσδιορίζουν προβλήματα,
- ❖ να σχεδιάζουν και να μεθοδεύουν διερευνήσεις,
- ❖ να αναζητούν απαντήσεις στα προβλήματα που έχουν τεθεί,
- ❖ να αναζητούν και να αξιοποιούν ερευνητικά εργαλεία,
- ❖ να αναλύουν και να συνθέτουν δεδομένα.

1. Κοινοί μορφωτικοί στόχοι-Αρχές σχεδιασμού

Επικοινωνώντας: Επικοινωνία και συνεργασία. Οι μαθητές μαθαίνουν:

- ❖ να αξιοποιούν πολλαπλά μέσα επικοινωνίας και διαμόρφωσης νοημάτων
- ❖ να επικοινωνούν και να μοιράζονται ιδέες, σκέψεις και συναισθήματα,
- ❖ να επικοινωνούν προκειμένου να διερευνούν ατομικά επιχειρήματα και ισχυρισμούς ή να διασαφηνίζουν ιδέες και απόψεις,
- ❖ να συνεργάζονται προκειμένου να αναπτύσσουν συλλογικά επιχειρήματα, να κατανοούν έννοιες, ιδέες ή διαδικασίες, να τεκμηριώνουν θέσεις, να επιλύουν προβλήματα κλπ,
- ❖ να συνεργάζονται προκειμένου να παράγουν έργα.

Συνδέοντας: Σύνδεση με τα περιβάλλοντα της ζωής. Παραγωγή και δημιουργία:

Οι μαθητές μαθαίνουν:

- ❖ να συνδέουν με τις κοινότητες, την τεχνολογία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό
- ❖ να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν δραστηριότητες σε οικείες και μη οικείες καταστάσεις ζωής
- ❖ ολοκληρώνοντας τις ερευνητικές τους προσπάθειες, να καταλήγουν σε συμπεράσματα και προτάσεις,
- ❖ να παράγουν έργα (ερευνητικά, καλλιτεχνικά, κατασκευαστικά κλπ)
- ❖ να δημοσιοποιούν τις παραγωγές τους στην κοινότητα και να δέχονται την κριτική της.

2. Σύνδεση μεταξύ των διδακτικών αντικειμένων

- ❖ Κοινοί μορφωτικοί στόχοι
- ❖ Δράσεις για τη Σχολική και κοινωνική ζωή (ΣΚΖ), Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕΑΑ), ΤΠΕ, Πολιτισμός
- ❖ Ζώνη «βιωματικών δράσεων»
- ❖ Οργάνωση σε διδακτικά-μαθησιακά πεδία και αντικείμενα

3. Διδακτικές-παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Στο προγράμματα σπουδών θα δίνεται έμφαση στη **διαφοροποιημένη** διδασκαλία.

Μέσω της βασικής αυτής προσέγγισης, επιμέρους έμφαση δίνεται:

- ❖ στην καλλιέργεια κινήτρων για ενεργοποίηση της συμμετοχής,
- ❖ στην καλλιέργεια κλίματος αναγνώρισης και αποδοχής,
- ❖ στην καλλιέργεια επικοινωνίας και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων,
- ❖ στην αξιοποίηση των προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών στην προοπτική της υποστήριξής τους να, για επιστημονικού και μορφωτικού χαρακτήρα κατακτήσεις,
- ❖ στη διαμόρφωση ελκυστικών περιβαλλόντων μάθησης και τη σύνδεσή τους με τα περιβάλλοντα ζωής,
- ❖ στο σχεδιασμό και την οργάνωση ευκαιριών για πλούσιες εμπειρίες μάθησης που συνδέονται με τη συμμετοχή σε εγγράμματα γεγονότα και εγγράμματα πρακτικές της ευρύτερης κοινότητας,
- ❖ στην καλλιέργεια της συμμετοχής των μαθητών στη διαχείριση της μάθησης τους.

4. Αξιολόγηση

Έμφαση στη διαμορφωτική, βασισμένη σε κριτήρια, πολλαπλές μορφές και τύπους, αυτοαξιολόγηση. Περιγραφή επιπέδων

5. Διδακτικά-Μαθησιακά πεδία

Ο συνολικός διδακτικός χρόνος κατανέμεται στα ευρύτερα μαθησιακά-διδακτικά πεδία:

- ❖ Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία
- ❖ Ξένες Γλώσσες
- ❖ Μαθηματικά
- ❖ Φυσικές Επιστήμες, Περιβάλλον, και Τεχνολογία
- ❖ Σπουδές του Ανθρώπου και της Κοινωνίας
- ❖ Πολιτισμός και δραστηριότητες Τέχνης
- ❖ Σχολική και Κοινωνική Ζωή
- ❖ Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΩΡΩΝ (ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ) ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ- ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ		Α΄βάθμια	Β΄βάθμια
	ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
1) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ				
	Νεοελληνική Γλώσσα Λογοτεχνία- Φιλαναγνωσία	•Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματείας •Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία		
2) ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ				
	•Αγγλικά •2η ξένη γλώσσα	•Αγγλικά •2η ξένη γλώσσα		
3) ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ				
	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ		
4) ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ				
	•Φυσικά •Γεωγραφία •Μελέτη Περιβάλλοντος(1/2)	•Φυσική •Χημεία •Βιολογία •Γεωγραφία •Τεχνολογία		

5) ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

• Ιστορία
• Θρησκευτικά
• Κοινωνική κ
Πολιτική Αγωγή
• Μελέτη
Περιβάλλοντος
(1/2)

• Ιστορία
• Θρησκευτικά
• Κοινωνική κ Πολιτική
Αγωγή
• Οικιακή Οικονομία

6) ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

- Φυσική Αγωγή
- Σχολική κοινωνική
ζωή

- Φυσική Αγωγή
- Σχολική-κοινωνική
ζωή
- ΣΕΠ

7) ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ-

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΕΧΝΗΣ

Μουσική

Αισθητική
Αγωγή
Μουσική

• Θεατρική
Αγωγή

• Μουσική
Καλλιτεχνικά

8) ΤΠΕ

6. Οργάνωση σχολικού χρόνου

Προτάσεις:

- ❖ Επιμήκυνση μαθησιακού χρόνου με ενοποίηση διδακτικών ωρών σε μακρύτερες περιόδους (πχ συνεχόμενη 2ωρη διδακτική ενότητα αντί 2 μονόωρων διδακτικών ωρών σε διαφορετικές χρονικές περιόδους με κατάλληλη οργάνωση διδακτικού περιεχομένου)
- ❖ Ενίσχυση της ευελιξίας της σχολικής μονάδας στην κατανομή των διδακτικών περιόδων του ωρολογίου προγράμματος
- ❖ Ζώνες μαθησιακών-διδακτικών αντικειμένων, ζώνες «βιωματικών δράσεων»
- ❖ Σχολείο ανοικτό στην τοπική κοινότητα

+1 θέση

Διαδικασίες συνεχούς βελτίωσης των

Προγραμμάτων Σπουδών (πχ περιοδική δειγματοληπτική αξιολόγηση αποτελεσμάτων μάθησης σε διαφορετικά μαθησιακά αντικείμενα, πραγματοποίηση ερευνών, μελετών, εκθέσεων μάθησης στην πράξη, διεθνείς τάσεις κ.α.)

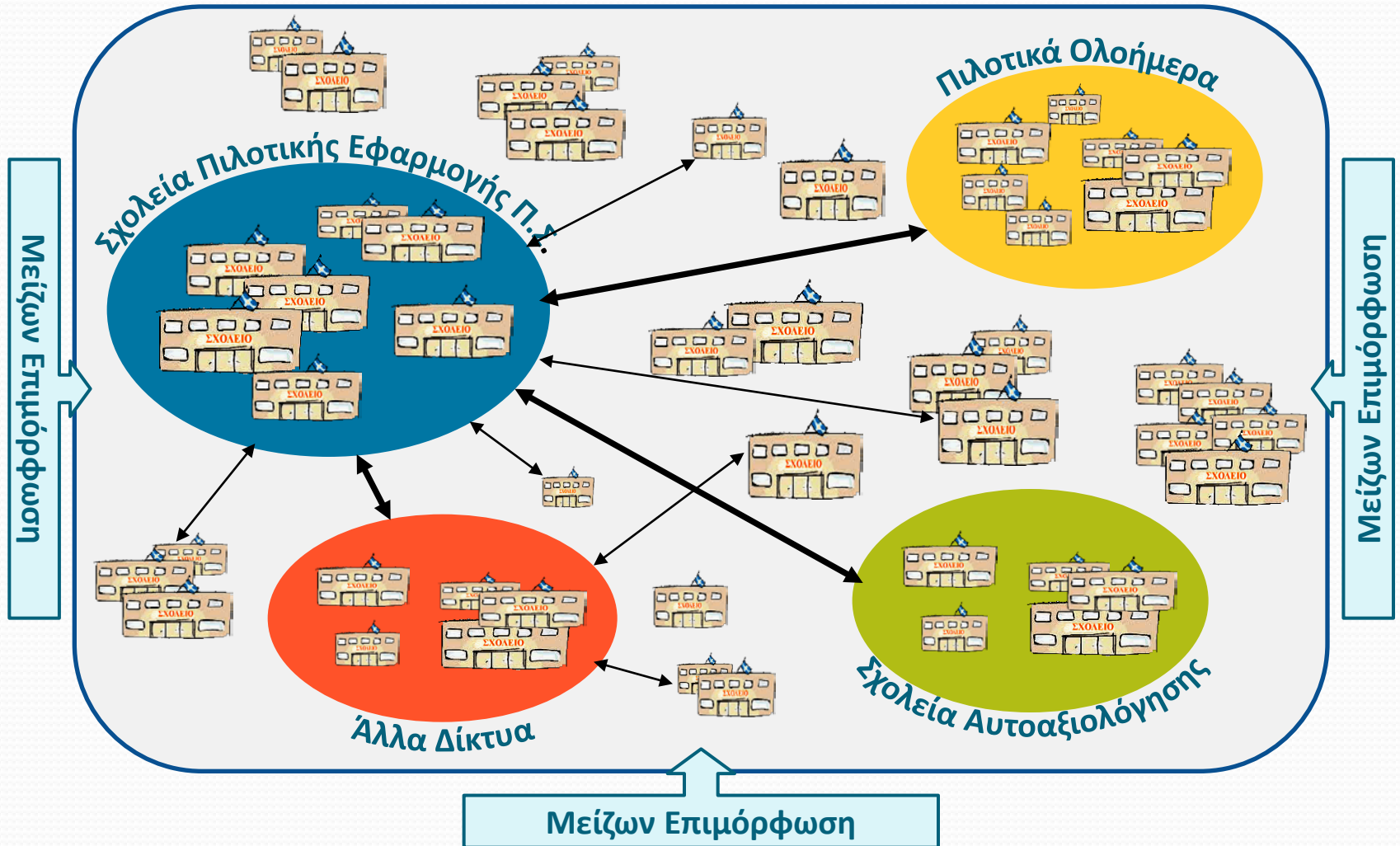

ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Περιγράφεται με σαφήνεια το σύνολο αυτών που ο μαθητής συγκεκριμένα θα έχει επιτύχει ως αποτέλεσμα της διδασκαλίας του συγκεκριμένου θέματος.</p>	<p>Αναφέρονται σε κεντρικές έννοιες, στοιχεία μεθοδολογίας, και κώδικες (φορμαλισμοί, ειδικοί τρόποι αναπαράστασης, κλπ) του κάθε γνωστικού αντικειμένου.</p>	<p>Αναφέρονται γενικοί τύποι δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων</p>	<p>Αναφέρονται τα τμήματα του εκπαιδευτικού υλικού που παραπέμπεται ο εκπαιδευτικός για τη διδασκαλία του θέματος</p>

Επόμενο βήμα;

ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΔΙΑΧΥΣΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Διδ-Μαθ. Αντικειμένων

- Τα διδακτικά αντικείμενα των «βιωματικών δράσεων» δεν έχουν ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις (Τεχνολογία, Οικιακή Οικονομία, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, ΣΚΖ, ΠΕΑΑ, Τοπική Ιστορία)
- Στα διδακτικά αντικείμενα των «βιωματικών δράσεων» που κατανέμονται σε τρίμηνα εξάγεται ένας τελικός βαθμός (Α Γυμνασίου ΣΚΖ+ΠΕΑΑ, Γ Γυμνασίου Τοπική Ιστορία-ΠΕΑΑ-+ΣΚΖ-ΣΕΠ)
- Η ΤΠΕ δεν έχει ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις
- Για τα υπόλοιπα διδακτικά αντικείμενα παραμένει η αξιολόγηση ως έχει

ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ: Τα ΣΚΖ και ΠΕΑΑ ανατίθενται σε όλους τους εκπαιδευτικούς ανεξαρτήτως ειδικότητας. Για τα υπόλοιπα οι αναθέσεις παραμένουν ως έχουν